

В Україні більше не буде державних реєстраторів

Задля зменшення корупції та "тіньових схем" в Україні скасують посади державних реєстраторів.

Про це під час "Земельного форуму" у Вінниці повідомив міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Тимофій Милованов.

«Ми повністю перепрофілюємо Держгеокадастр. У нього залишаться лише функції реєстрації. Плануємо, що це зменшить корупцію та "тіньові схеми», – розповів він.

«Державних реєстраторів не буде. Надто багато рейдерських схем повернуто через них. Зрозуміло, що схеми все одно придумують при будь-якій системі. Але треба максимально ускладнити їх існування. А це можна зробити тільки тоді, коли все буде законно і прозоро.

Щоб будь-хто в онлайн-режимі міг зайти на сайт і подивитись, що і як зареєстровано. І в разі порушення оформлення земельної ділянки або якоїсь невідповідності, буде існувати механізм блокування реєстрації», – наголосив Тимофій Милованов.

За словами Тимофії Милованова, у випадку, коли перевірка покаже, що все в порядку, реєстрацію підтвердять. В іншому випадку, усе скасується.

Запрацював геопортал «Відкрита земля»

Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Тимофій Милованов спільно з міжнародними партнерами та фахівцями з земельних питань презентували проєкт «Відкрита земля», повідомляє прес-служба відомства.

Міністр представив геопортал map.geportalua.com, на якому зібрані результати обробки даних дистанційного зондування земель України та підключена публічна кадастрова карта.

Метою проєкту називають: забезпечення прозорості та відстежуваності земельних відносин; доступ усіх громадян до повної інформації про власників землі, вартість угод купівлі-продажу та оренди, концентрацію земель в одних руках тощо.

На мапі можна побачити межі ділянок, чи обробляються вони чи ні, які культури там ростуть, яка зволоженість ґрунту, який індекс вегетації культур на момент зйомки тощо.

Які можливості відкриває портал: дані з геопорталу допоможуть вирішити питання незареєстрованих земель, які використовуються, але з яких не платяться податки;

органи державної влади будуть використовувати дані у тому числі для верифікації тих даних, що надходять їм за звітністю;

усі державні реєстри зможуть обмінюватись даними, а також обрати собі необхідну ділянку для придбання, відстежити вартість угод купівлі-продажу тощо;

з'явиться можливість отримати інформацію про концентрацію земель в одних руках.

Для запровадження системи нині необхідно забезпечити обмін даними між держреєстрами (Держгеокадастром, Реєстром речових прав, Реєстром юридичних осіб тощо).

Щередплата-2020

ШАНОВНІ ДРУЗИ – ЧИТАЧІ

«ФЕРМЕРА ПРИДНІПРОВ'Я»!

На правах давніх знайомих вітаємо Вас і Ваші родини, бажаємо, щоб у вас і в нас усе було гаразд. Сьогодні в суспільстві немає дорожчої цінності, ніж свіжа інформація. На жаль, ця інформація не завжди вчасно знаходить тих, кому адресована, тому доводиться вилучувати її з павутини Інтернету. А для цього потрібно витратити багато часу, якого чомусь завжди бракує. Натомість друковане видання можна проглянути у години відпочинку, а за потреби взяти з собою на роботу чи в подорож, щоб детальніше вивчити потрібні матеріали.

Ми працюємо для того, щоб ви завжди мали оперативну й актуальну інформацію щодо подій у країні й нашому регіоні, новин у діяльності влади, змін у податкових, фінансових та інших важливих документах, коментарі до згаданих тем. У нас працюють досвідчені журналісти, які вміють знаходити потрібну інформацію, перевіряти її, бути свідками головних подій, аналізувати, проводити журналістські розслідування, за потреби отримуючи інсайдерську інформацію з джерел, не доступних загалу. Ми також надаємо наші сторінки рекламодавцям, адже значна частина рекламодавців (близько 90%) користується послугами газет, особливо тихневих. Перевази друкованої реклами визнані в усьому світі, тому навіть ті, хто в основному покладається на інші види рекламоносіїв – радіо, телебачення, зовнішня реклама, – все ж не нехтують рекламою в пресі. А газета мусить заробляти на своє існування, і реклама є для цього одним із допоміжних засобів. Ви завжди будете поінформовані, а значить – захищені, якщо скористаєтеся пропозиціями редакції газети «Фермер Придніпров'я», яка пропонує Вам на 2020 рік кілька варіантів передплати на видання:

Перший. Передплата друкованого видання у відділенні «Укрпошти». Передплатний індекс 60092 в Каталозі обласних видань України на 2020 рік. Вартість вказана в тому ж Каталозі.

Другий. Колективна передплата друкованого видання через редакцію на рік, півроку, три місяці. Фермерське господарство можуть оформити своїм пайовикам. Перерахувавши кошти безпосередньо редакції за реквізитами: ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я», МФО 380805, рахунок 26005557493, Райффайзен банк Аваль

Третій. Редакційна передплата електронного варіанту газети – вартість 1560 гривень на рік.

Залежно від варіанту – або прямої до поштового відділення, або зверніться до редакції за відповідним рахунком. Можна скористатися електронною поштою (farmer.gazeta@gmail.com) або повідомити про свій вибір за телефонами: (056) 786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84.

ПЕРЕДПЛАТА на «Фермер Придніпров'я» триває. Щоб отримувати газету з січня 2020 року, поспішіть на поштове відділення до 25 грудня. На сьогодні вартість передплати (плюс вартість послуг УКРПОШТИ) на 2020 рік:

місяць - (20+5.56) = 25.56 грн.
3 місяці - (60+16.68) = 76.68 грн.
6 місяців - (120+33.36) = 153.36 грн.
12 місяців - (240+66.72) = 306,72 грн.

Передплатний індекс у Каталозі обласних видань 60092.

ПІРАТИ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОСМУГ,

Микола НЕЧИПОРЕНКО

ДВА повідомлення з одного Новомосковського району поширилися в області одне за одним протягом буквально тижня. Наголошуємо на цьому з тієї причини, що уже цей факт викликає як обурення, так і подив та нерозуміння тих, хто цілком закономірно робить висновок: далеко не все гаразд у лісовому королівстві не тільки виходить, Карпат, а і степової Дніпропетровщини, якщо подібне тут відбувається.

Перше повідомлення: було спіймано на гарячому і затримано так званих «чорних лісорубів», котрі практично повністю знищили в степу лісосмугу - за кілька кілометрів від села Губиниха. Залишили одні пеньки та гілки і тріски від дубів, акацій, лип і кленів. Зрозуміло, що не за один день зуміли вчинити такий розбій «корінні губинихські молодики віком від 18 до 33-х років». І справді знадобився для цього їм мало не цілий місяць, однак грім грякнув тільки коли хлопці вирубували останні дерева. Тобто і рубали до цього у всіх на виду, і місцевий народ весь цей час бив на сполох, і, більше того, негідників, яких би «Перець» колись зарахував у губителі природи, кілька разів

або Віртуози бензопил і сокир - розбійники степів

хапали за руки і ніби ж зупиняли, та все скінчилося так, як скінчилося. Іншими словами - дійсно «чорним» лісорубам по суті дали - дозволили - завершити їхню чорну й справу.

І друге повідомлення: у тому таки Новомосковському районі у лісовому масиві-урочищі, яке називають Товстим, зловмисники під корінь усі до одного вирубили столітні черешчаті дуби. Для довідки: черешчаті – недавно доволі поширений і цінний вид, дерева якого виростають до 40 метрів у висоту і нині занесені до Червоної книги Міжнародної організації з охорони природи. За інформацією СБУ, і у даному разі цим займалися теж місцеві мастаки майже не криючись. І не ховаючись, як тут тепер кажуть, за дерева. Використовували три вантажних автомобілі та цілком сучасні бензопили і навантажувачі. Тобто знову ж секрету не було, що «серед білого дня знищуються – заготовлюються - для доморощених меблевих «фабрикантів» або й для збуту за кордон вікові дубові насадження». І ніхто знову й пальцем об палець не вдарив, аби вчасно порятувати унікальні дерева. Що ж воно по суті дикунське й хижацьке і чому у такому випадку відбувається?

Особливо враховуючи, що обидва новомосковські випадки не винятки. Навпаки, аналогічне коїться, і уже роками, по всій Дніпропетровській області. Ось з хроніки лише останніх днів жовтня. Читаємо: «Під час несення служби працівники сектору реагування патрульної поліції Павлоградського району виявили факт незаконної порубки дерев дубу поблизу с. Вербки. Поліцейські

зупинили трактор з причепом, уже завантажений деревиною, документи на яку у перевізників були відсутні. На місце події прибула слідчо-оперативна група. Транспортний засіб із заготовленим лісом вилучено та доставлено на майданчик відділу поліції». Ще одне повідомлення записане у Петриківському районі з вуст лісничого Курилівського лісництва Миколи Явтушенка: «Гілки і пеньки – ознака того, що у нашому лісі орудували «чорні лісоруби». Спипляли майже триста акацій, які аж бігом населення купляє на дрова. Ловити вдається з трудом, бо як діють? Викидають в ліс людей з бензопилами. Вони свою чорну справу роблять і зникають мерщій геть. А потім заїжджає «Газель» з тими, у кого ніяких знарядь для спилування немає. Якщо їх застаємо на місці злочину, кажуть, наче сталося все випадково. Лихий попутав, і не більше. Вони, мовляв, їхали, побачили, що лежить акація нарубана, от і вирішили завантажити, щоб не пропадала». Слідом третє повідомлення уже від транспортної поліції станції Кривий Ріг-Головний, оперативна група якої «на перетоні Саксагань – Рокувата затримала «чорних» дроворубів у лісових смугах вздовж залізничних колій і передала «зелених» браконьєрів до Криворізького відділу поліції». І далі: «Це не перший випадок вирубування лісу у посадках Придніпровської залізниці. З настанням осені припинено понад два десятки спроб «прочісування» захисних лісонасаджень – найбільше у межах Криворізького району Дніпропетровської області і Вільнянського сусідньої Запорізької».

Продовження - стор. 4, 5

Резонанс За ким же правда?!

Кілька моїх думок з приводу земельного питання. Вчора, на одному із політичних телешоу, був дзвінок глядачки. Жінка, що дозвонилася, почала істерично виказувати, що в країні думають лише про фермерів, а вони такі-сякі глитаї, куркулі, скупердяї, при цьому чесний народ обирають, самі на мерседесах їздять і майже вже купили гелікоптери та яхти... А тут ще й роковини Голодомору. От і думаю собі: в 33-37 роках, мабуть, так само кричали про куркулів, які багатіють за рахунок бідних, і про те, що їх треба розкуркулити, а землю відібрати і поділити. Ну, відібрали, поділили. Куркулів до стінки і на Колиму, а самі в колгосп, потім...

Що було потім, ми усі знаємо. Так сталося, що після розпаду Союзу землю розділили знов. Правильно було те чи ні, робити висновки не берусь, але то був початок відродження фермерства. Тоді безкоштовно давали землю усім, хто того бажав, навіть техніку за копійки якусь дали. Бажаючих було небагато. Ставлення колгоспників до фермерів було радянське, знову почули знайомих: куркулі, багатіють, за «наші» рахунок і т.п. Пізніше колгоспи дали дуба, перетворилися на приватні контори, які платили за пайову землю по 100-300 кг зерна, і всі мовчали. Уже в ті часи мій батько, будучи фермером, давав на пай по 1000 кг зерна, і люди пішли з паями до нього. Багато років все лишалося незмінним. Землю отримали люди, які на певну дату працювали у колгоспі, хто 40 років, хто тиждень, всі отримали однаково. На жаль, господарювати самостійно забажали одиниці, усім іншим та земля була на зразок городу, який обробляти не хочеться. Потроху зростає рівень орендної плати, і виявилось, що вона вже перевищує рівень багатьох європейських країн. І от з'явився Зеленський і пообіцяв власникам, що зможуть ту землю продати, про ціну правда змовчав (потім його міністри озвучили на рівні 800-2200 дол./га). Фермери виступили проти продажу. Відразу розпочалася травля, знову почули про куркулів, глитаїв, жадібних мільйонерів... Люди, які не бажать займатися сільським господарством, почули про гроші і нафантазували собі мільйони. Насправді ж ціна залежить від прибутковості, а вона відносно невелика. Міністри Зеленського не жартували, так що квартиру і машини не буде. Відчувши спротив, Зе-команда розпочала крутити по телеку ролики, в яких розповідає про те, що агрохолдинг за оренду віддають півурожаю, або про жадібного фермера, який орендує за півмішка картоплі 10 га землі... Суспільство знову розкололо для проведення чергового грабунку. Як людина, що розібралася у земельній темі, скажу так: продати землю дорого можливо винятково за наявності великої кількості фермерів і високої між ними конкуренції. Інших варіантів нема. Лише багатий та успішний фермер має змогу заплатити достойну ціну за землю. Не ведіться на пропаганду, якщо знову не хочете побачити 37 рік. На жаль, сьогодні, українські фермери не є багатими і їх дуже мало, а повинні бути сотні тисяч, ось про що повинні думати державні діячі та депутати. Не задріть фермерським заробітком. Робота на землі важка і часто невдячна, і досі мало хто зважується стати фермером, бо тяжко та відповідально, немає ніяких умов: ні кредитування, ні дотацій, ні цін, ні нормального сталого податкового середовища. Зате є побори державних органів і постійна загроза втратити землю, а значить, єдине джерело існування. Насправді всі ми з одного боку. Інтерес фермера і власника землі - це один інтерес. Повірте, у разі продажу вас всіх одурять, і вже через рік, максимум півтора закінчатся ті 3-8 тис. доларів, але землі ви вже не купите, бо належатиме вона не фермерам і не державі, а іноземним громадянам, які не відпустять її ніколи. Скаржитися буде пізно. Все, що дає земля, буде вивезено за кордон. Потреба в селі і людях зникне повністю. Не слухайте популістів і запродавців, вони діють у власних інтересах та інтересах своїх господарів, вам готують долю народу без держави.

Олексій НОВОХАТЬКО.

Київська область.

Абсолютно неочікувана модель ринку землі, підтримана «слугами народу» в першому читанні, стала основною темою зустрічі громадськості Царичанського району з депутатом 34-го виборчого округу Дмитром Чорним 18 листопада. До цього чудернацьки «нарізаного» округу включені і жителі П'ятихатського та Верхньодніпровського районів Правобережжя України. Ринок землі - яким він буде? Чому запропонована явно олігархічна норма - 213 тисяч гектарів для однієї особи? Що робити орендарю з кількарічним договором, який вклав кошти в землю, а власник паю хоче продати його за ціну, прийнятну лише для іншого покупця? Про це запитували народного депутата Володимир Журавель, Ігор Гордич, Віталій Моня та інші фермери.

Однак перша після обрання зустріч із громадськістю краю мажоритарника Д. Чорного із Жовтих Вод одразу пішла по несподіваному руслу. У дискусії 30-літній обранець прагнув домінувати, відтак майже всі претензії щодо його голосування 13 листопада «за» земельний закон, що може позбавити село і всю Україну майбутнього, він хутко, як у тенісі, переадресував авторам:

- А ви мою програму читали? Там же ясно написано - я за ринок землі!

Маю думку

Дмитро Чорний: «За більш ніж п'ятсот гектарів не проголосую»

Григорій ДАВИДЕНКО

ТЕ Ж СТАЛОСЯ і з наріканням на стан сільських доріг: «Та їх же розбили ще до моєї роботи у Верховній Раді!» Отаке прагнення «почути виборців» неприємно здивувало весь зал. Звісно ж, питати хліборобів, чи читали вони під час напружених спекотних жнив виборчі програми усіх 20-х кандидатів 34-го округу на позачергових парламентських виборах, справа не вельми вдячна. Тоді обирали скоріше за належністю до проекту «Зе-президента» - за все хороше, проти поганого вчорашнього. Тепер маємо таке, що важко й порівнювати, адже кількість скандалів, пов'язаних із командою «Зе», просто зашкалює. До речі, ще в жовтні Царичанська районна рада, як і більшість обласних, міських та районних рад України, ухвалила звернення до Президента України та Верховної Ради про продовження мораторію на продаж ріллі, щоб мати час для підготовки закону в інтересах власного народу. А голова Царичанської АФПЗ Вікторія Головка подала колективне звернення Д. Чорному щодо негайного створення Державного Земельного банку, якому бажало могли б продати землю під час дії мораторію, до завершення війни і ухвалення закону, з вимогами:

- статтю 130 Земельного кодексу «Набуття права власності на земельні ділянки с/г призначення» слід викласти в редакції:

набувати право власності на земельну ділянку с/г призначення можуть:

а) громадяни України - голови фермерських господарств (в т. ч. юридичні особи) та голови особистих селянських господарств, які живуть і працюють на території ОТГ, де продається земельна ділянка;

б) в разі, коли немає бажаних осіб, зазначених в підпункті «а» для купівлі землі, це право надається об'єднаній територіальній громаді, де знаходиться земельна ділянка. В третю чергу це право надається головам ФГ та ОСГ відповідного району.

Усім керує президент

Зрештою Д. Чорний так пояснив причини свого голосування за закон про обіг землі 13 листопада:

- Спочатку я мав намір утриматися. Та на зустрічі фракції «Слуг народу» із Президентом В. Зеленським нам було гарантовано, що під час другого читання до законопроєкту будуть внесені суттєві обмеження за максимальною площею, введена заборона на купівлю зем-

Мандат нардепа - це право голосу від народу.

лі іноземцями. Тому й натиснув «за». Надалі за більш ніж п'ятсот гектарів у одні руки не проголосую.

Коли це обмеження зроблять, то нащо ж тероризувати громадян України олігархічною нормою в 213 тисяч гектарів? Щоб зменшити її всього до сотні тисяч, на угоду відомим людям? Виходить, що Д. Чорний проголосовував за норму закону, котру жоден із його виборців не підтримує. Тоді постає питання - навіщо він це зробив? Кому вигідна така модель ринку? Відповідь очевидна. І ще одне - чому Д. Чорний і дві з гаком сотні таких, як він, фактично зрадили власних виборців 13 листопада, голосуючи за земельний закон, який не враховує думки джерела влади? Кому вони «підтанцюють» у парламенті? Хто вигодонабувач таких дій - народ України? Ні. А люди сподівалися, що депутати, зокрема і Д. Чорний, представлятимуть інтереси саме своїх виборців, а не таємні вузькопартійні.

Ще в ході дискусії впливало, що депутат парламенту не знає, хто такий в Україні Ігор Смілянський, яка його роль у знищенні пошти на селі та газет у країні. На докір - чому І. Смілянський в теплом кабінеті має близько мільйона зарплати, коли листоноші не отримують почасті і двох тисяч, працюючи на морозі і вітрі? Д. Чорний відповів: «така ситуація

поширена в Україні. В Жовтих Водах є державна установа Східного гірничо-збагачувального комбінату, там зарплати сягають 200 тисяч. Намагаюся розібратися - в чому їхня місія? А на зауваження про ветеранів праці, котрі змушені голодувати з півтори тисячами пенсії, повідомив: «коли підняти на тисячу гривень мінімальні пенсії, то максимальні доведеться збільшувати в десять разів». Хоча і тут є панацея - слід пенсійні і зарплатні відмінності в Україні, як у країнах ЄС, обмежити 3 - 5 разами, про що Д. Чорний обіцяв подумати.

Загалом зустріч, на відміну від особистого прийому депутата, залишила присутніх з надто малими надіями на її добрий результат. Окрім обіцянки приборати тепловий коефіцієнт при поставці газу населенню, якому «викручують руки» монополісти, та наміру допомогти місцевій лікарні. Бо не було головного - бажання почути виборців. Один із фермерів після зустрічі зауважив: «Нас наче пожунали, а потім викинули».

Варто зауважити, що Дмитро Чорний, попри молодий вік, вступив уже в третю партію, був депутатом облради. Як депутат ВР має 33 тисячі гривень на місяць «чистими». На виборах обіцяв працювати в інтересах народу України, голосувати по совісті та регулярно звітувати перед виборцями. Він попросив людей, котрі мають законодавчі ідеї, надіслати їх на його адресу у ВР або передавати помічникам у райцентрах. І хоча перша зустріч, як перший млинець - напівець, виправити ситуацію ще можна. Варто лиш пам'ятати власні обіцянки.

Яка зворушлива любов до людей у слуг народу: всі обіцянки, що були у них, роздали і собі нічого не залишили
Новітній афоризм

Остап ВЕРНИГОРА

Одразу два знакові заходи відбулися у Дніпропетровській ОДА 21 листопада – нарада-семінар з питань регіонального розвитку області та обговорення закону про обіг землі. У переповненому залі налічувалося більше трьохсот хліборобів та посадовців об'єднаних громад, за участі представників президента і уряду, очільників області, народних депутатів. І хоча поважні заходи проходили у День Гідності і Свободи, ніхто з цим святом учасників не привітав, не закликав ушанувати пам'ять полеглих на Майдані та у війні з Росією... Спершу голова Дніпропетровської ОДА Олександр Бондаренко як загальнодержавне досягнення відзначив, що на Січеславщині вже створені 72 об'єднані територіальні громади, всього буде 97, а далі:

- Малі громади об'єднаємо, щоб усі були спроможні. Плануємо оптимізувати мережу шкіл з подальшим розвитком опорних, за півроку перевести фінансування медицини на нову систему. До 28 листопада потрібно затвердити перелік публічних сервісів, лише туди направлятимемо кошти.

Проте конкретики – як саме об'єднати малі громади – не було. А коли деякі не захочуть бути у великій гущі, втрачати власні адмінцентри – що тоді? Із залу пролунав навіть заклик до облдержадміністрації – перейти в правове поле і жити за Конституцією України, бо терміну «об'єднана територіальна громада» в Основному законі немає. Втім, звернення залишилося без відповіді. Ще О. Бондаренко акцентував увагу чиновників місцевого самоврядування на корупційних складових життя громад:

- Є багато зловживань, скрізь незаконно віддають землі в оренду, безкоштовно чи за символічні кошти. Треба підняти орендну плату за землею від трьох до дванадцяти відсотків. Сьогодні середній рівень орендної плати сягає вісім-дев'ять відсотків, тож, де в ОТГ платять у розмірі трьох відсотків, осучаснюються!

Про інші масштабні зловживання із землею, цього разу правоохоронців, повідомила ініціативна група Української ОТГ Петропавлівського району:

- Прохаємо взяти на контроль надзвичайну ситуацію в Українській ОТГ - петропавлівська поліція відмовляється вносити до ЄРДР факт силового захоплення урожаю представниками прокуратури і поліції!

Але звернення обурених селян голова Дніпропетровської облради, колишній прокурор Святослав Олійник спрямував не до переліку рейдерських дій:

- Це ж таке скрізь по області, де є земля без договорів оренди. Майже в кожному районі є подібна ситуація, ми зацікавлені

Непрості діалоги

укладати договори оренди землі і наповнювати бюджет.

Причетний до цієї справи Петропавлівський відділ Павлоградської місцевої прокуратури повідомив у соцмережах про досягнення в листопаді: «Наше клопотання про надання дозволу на реалізацію соняшнику на самовільно захопленій земельній ділянці на суму 50 тисяч гривень задоволене Петропавлівським районним судом». Зазвичай за гучними словами про «захист інтересів держави», коли правоохоронці заходять крамарювати не ними вирощеним збіжжям, стоїть «віджим» урожаю у фермерів на спадкових чи не до кінця оформлених не з їхньої вини землях. А офіційна реалізація вирощеного проводиться за вкрай заниженими цінами, основна тіньова вартість розподіляється між учасниками «схеми». Такі справи має розслідувати ДБР, щоб припинити не втомну «пошукову роботу» слуг держави на українських ланах.

«Хлюпають, що не загорілося»

Особливо пристрасними і динамічними були діалоги між хліборобами та представниками влади щодо майбутнього української землі, тобто і майбутнього українського народу. Суть заходу пояснив заступник міністра економіки, торгівлі та сільського господарства Тарас Висоцький:

- Ми хочемо почути вас. Іде напрацювання правок до другого читання законопроекту про обіг землі. Земельна реформа дійсно є надзвичайно об'ємною. З січня розпоряджатися землями державними, водного фонду та під промисловими об'єктами будуть ОТГ в адміністративних межах. Держгеокадастр стає сервісним центром, електронна форма подачі документів матиме таку ж юридичну силу, як і паперова. Для ОТГ оренда землі набагато краща за її продаж, бо це постійні надходження. Функції визначення цільового призначення землі передаються громадам без узгодження по вертикалі. З 1 жовтня наступного року плануємо дати старт земельній реформі. Для цього вже ухвалений антирейдерський закон № 1056 – 1, що закриває шлях рейдерам в нотаріальних

діях, нотаріусів комунальних закладів більше не буде, готується закон із захисту права власності тощо.

Для фермерів буде забезпечений доступ до фінансування, пообіцяв заступник міністра, намічені заходи із унеможливлення рейдерства. Готуються дієві кроки моніторингу та антимонопольного контролю. Щоб у разі виявлення порушень при угодах із землею, впродовж року можна було провести відчуження. А для пілотного проекту земельної реформи з 1 січня будуть визначені шість областей. Першим із залу до мікрофона підійшов голова АФПЗ Дніпропетровської області Анатолій Гайворонський:

- Дуже хочеться, щоб нас не тільки почули, але й взяли почуття до дії. Щоб вже до другого читання законопроєкту в Україні панувало верховенство права. Ринок землі слід вводити поетапно, коли це зробити поспіхом, буде хаос. У Держгеокадастрі досі не видають фермерам актів при передачі земель, так зникають господарства, а землі без кадастрового номера забирають. Ми пропонуємо запровадити право купівлі до 100 гектарів ріллі фізичній особі, без юридичних. Таку можливість повинні мати і малі та середні ФГ, щоб розвивати овочівництво, нішеві культури. Купувати можуть лише люди, які живуть і працюють на цій землі, щоб не було спекуляцій нашим стратегічним ресурсом.

Вимоги Анатолія Івановича присутні підтримали оплесками, адже ринок повинен дати можливості саме українським хліборобам, за принципом дії ринків землі у Франції та Польщі, про що йшлося далі. Наступні промови були теж гучно підтримані аудиторією, зокрема і голови ФГ «Віра» Царичанського району Віталія Васильківського:

- Звертаю увагу на малі ФГ, де до 50 гектарів землі, вони переважно ледь зводять кінці з кінцями. Що буде з їхніми землями? По-друге, закупівельні ціни впали цього року на тридцять відсотків. Хто отримує ці кошти, чи не зроблено це умисно, щоб мати ресурс для купівлі землі?

Цей виступ колеги доповнив фактами голова СФГ «Престиж» Петропавлівського району Леонід Каніболоцький:

- У нас величезні проблеми в правоохоронній та суддівській системах, без їхнього вирішення і мови про ринок не може бути! Цього року експорт зернових з України зріс на 44 відсотки, а грошових коштів надійшло на 1,5 відсотка менше! За таких умов фермери не зможуть купити землю.

На ці злободенні питання відповів уповноважений Президента В. Зеленського з питань землі Роман Лещенко:

- Для фермерів нічого не зміниться. Ви зможете і далі користуватися землями фермерського господарства, як і раніше, або за 10 років викупити їх за нормативно-грошовою оцінкою. Ніяких зазіхань на ваші землі не буде. Ви всі справедливо остерігаєтесь, що обіг земель забере в орендарів землі. Але орендне право є первинним, при купівлі землі ваше право переважне.

Про причини падіння цін на вирощений урожай посадовці з Києва говорили мало, пообіцяли підготувати законопроєкт про вільний проїзд автодорогами тракторів з культиваторами і заборону штрафів, які досі малює в таких випадках поліція. Голова Верхньодніпровської районної АФПЗ Анатолій Лейко навів конкретний приклад цінних негараздів:

- Олія піднялася в ціні на 32 відсотки, а сонях стоїть на місці. Необхідно відмінити мито на експорт соняшнику, і все буде нормально. Для надійної роботи державного апарату треба заборонити випускати посадовців, спійманих на хабарі, з-за ґрат, і конфіскувати майно.

Дійсно, нова владна команда обіцяла народу насамперед побороти корупцію, а на ділі в корупційних справах так само фігурує застава. Коли почнуть виконувати обіцяне? У залі неодноразово звучали і виступи про згубність відкритого ринку для селян, про це говорив фермер Кирило Саранча з Криничанського району:

- Не робіть із землі товар, ми не зможемо конкурувати на ринку! Рух землі можливий лише в межах села. Про яку законність ви говорите - мені не дають кадастрового номера вже сім років! Обробляю шістсот гектарів землі, пасіка вісімсот сімей, накачали меду тридцять

Акценти

тонн. Але гуртова ціна меду – 27 гривень за кілограм, вода коштує дорожче! Замість швидкого введення ринку допоможіть спочатку нашій продукції вийти на закордонні ринки!

Про неготовність України до введення ринку землі говорив і голова ФГ «Джерело» Олег Риси́ков. А представник Аграрної ради застеріг владу не робити такого кроку, позаяк відсутня правова воля українського народу. Та і саме розпаювання землі, наголосив він, сумнівне з точки зору права, тому закон про ринок землі в разі ухвалення буде скасований у суді. Йшлося і про нерівні умови господарювання, коли у фермерів забрали ПДВ, його отримує лише експортер збіжжя. Були і виступи кількох сільських голів, зокрема очільник Томаківської ОТГ Іван Калашник запропонував абсолютно прийнятний варіант обігу земель:

- Навіщо запроваджувати ринок із повністю не прогнозованою ситуацією? Дайте місцевим громадам кредити, щоб лише вони могли купити, і залиште в них землю! Хай хлібороби беруть її в оренду, і змагаються між собою не товщиною гаманця, а вмінням краще господарювати!

На цю слушну пораду, підтриману усім залом, по своєму відреагував Тарас Висоцький:

- Погоджуюся, щоб громади були серед покупців землі, їм треба допомогти коштами. Для цього ми більше звернемо увагу на юридичні питання. Перелік покупців землі і її норма в одних руках – це основні проблеми ринку, ми їх обговорюємо щодня. Треба шукати прийнятні варіанти розвитку ситуації із землею.

У кулуарах довелось почути цікаву думку про зустріч: «хлюпають, щоб не загорілося». Тобто влада дещо зменшує свій запал сходу перегнути українців з продажем землі через коліно. Бо всяка сила, як відомо з фізики, зустрічає таку саму протидію. Насамкінець в залі пролунала пристрасна промова фермера із Покровщини:

- Сьогодні іде війна, ми всі відчуваємо її тягар. На владі особлива відповідальність з поспіхом щодо ринку землі – це що, найдужче пече? Ми починали фермерські господарства з першого гвіздка і болта, з нуля. Не щеміть нас ПДВ і високим фіксованим податком! Передайте президенту, хай не спішить і добре думає про площу землі в одні руки! У Франції, що співмірна Україні за територією, найбільше господарство має 200 гектарів. Не забувайте, що ми всі тут – з Махновщини, як у владу зайшли, так звідти можуть і винести!

Сьогодні в Києві голови районних та обласної організації Асоціації фермерів та приватних землевласників Придніпров'я зустрічаються з представниками аграрного комітету Верховної Ради. Діалоги тривають. Коли нарешті почують селян, і чи будуть це саме діючі слуги народу – відомо лише Всевишньому.

У зв'язку з тим, що на даний момент влада все більше уваги приділяє перевіркам у сфері трудових відносин, а працівники все частіше відстоюють свої права у суді, роботодавці почали все прискіпливіше перевіряти виконання ними норм трудового законодавства. Вказане стосується і порядку виплати заробітної плати. Відповідно, нижче і розглянемо питання, пов'язані з проведенням компенсації працівникам за затримку виплати заробітної плати.

Коли затримку заробітної плати потрібно компенсувати

1. Щодо умов виплати заробітної плати

Перед тим, як розглядати питання про порядок виплати компенсації за затримку заробітної плати, нагадаємо вимоги до порядку виплати заробітної плати.

А саме, ст. 115 КЗпП України, ст. 24 ЗУ «Про оплату праці» визначено, що заробітна плата виплачується працівникам регулярно в робочі дні у строки, встановлені колективним договором або нормативним актом роботодавця, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом (а в разі відсутності таких органів – представниками, обраними і уповноваженими трудовим колективом), але не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, що не перевищує шістнадцяти календарних днів, та не пізніше семи днів після закінчення періоду, за який здійснюється виплата.

У разі коли день виплати заробітної плати збігається з вихідним, святковим або неробочим днем, заробітна плата виплачується напередодні.

Розмір заробітної плати за першу половину місяця визначається колективним договором або нормативним актом роботодавця, погодженим з виборним органом первинної профспілкової організації чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом (а в разі відсутності таких органів – представниками, обраними і уповноваженими трудовим колективом), але не менше оплати за фактично відпрацьований час з розрахунку тарифної ставки (посадового окладу) працівника.

Заробітна плата працівникам за весь час щорічної відпустки виплачується не пізніше ніж за три дні до початку відпустки.

Своєчасність та обсяги виплати заробітної плати працівникам не можуть бути поставлені в залежність від здійснення інших платежів та їх черговості.

2. Коротко про відповідальність

Також зазначимо про відповідальність роботодавця та його посадових осіб за несвоєчасну виплату заробітної плати. А саме, для роботодавця передбачена фінансова відповідальність, для посадових осіб, фізичних осіб-підприємців – адміністративна та кримінальна.

Так, ст. 265 КЗпП України визначено, що юридичні та фізичні особи – підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі порушення встановлених строків виплати заробітної плати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, більш як за один місяць, виплати їх не в повному обсязі – у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення.

Звертаємо увагу, що відповідальність передбачена не за будь-яку затримку у виплаті, а лише за затримку більше, як за один місяць.

Адміністративна відповідальність передбачена ст. 41 КУпАП, відповідно до якої порушення вста-

новлених термінів виплати заробітної плати тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та громадян – суб'єктів підприємницької діяльності від 30 до 100 НМДГ (510-1700 грн.)

Повторне протягом року вчинення такого порушення, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, або ті самі діяння, вчинені щодо неповнолітнього, вагітної жінки, одинокого батька, матері або особи, яка їх замінює і виховує дитину віком до 14 років або дитину-інваліда тягнуть за собою накладення штрафу від 100 до 300 НМДГ (1700-5100 грн.).

Кримінальна відповідальність передбачена ст. 175 КК України, згідно з якою безпідставна не виплата заробітної плати чи іншої установленної законом виплати громадянам більш як за один місяць, вчинена умисно керівником підприємства, установи або організації незалежно від форми власності чи громадянином – суб'єктом підприємницької діяльності карається штрафом від 500 до 1000 НМДГ або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Те саме діяння, якщо воно було вчинене внаслідок нецільового використання коштів, призначених для виплати заробітної плати та інших встановлених законом виплат карається штрафом від 1000 до 1500 НМДГ або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на строк до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

При цьому, звертаємо увагу на наступне: кримінальна відповідальність також передбачена за затримку більше, як за один місяць; особа звільняється від кримінальної відповідальності, якщо до притягнення до кримінальної відповідальності нею здійснено виплату заробітної плати; відповідно до Листа ВСУ від 01.01.2006 р. «Практика розгляду судами кримінальних справ про не виплату заробітної плати, стипендій, пенсій чи інших установлених законом виплат» безпідставною слід вважати не виплату заробітної плати, яка вчинена за наявності об'єктивної можливості здійснити виплату.

3. Компенсація

● За що здійснюється компенсація

Відповідно до ст. 1, 2 ЗУ «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати», ст.ст.

2,3 Порядку проведення компенсації громадянам втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати, затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2001 р. № 159 (далі – Порядок № 159) підприємства, установи і організації всіх форм власності та господарювання здійснюють компенсацію громадянам втрати частини доходів у випадку порушення встановлених строків їх виплати, у тому числі з вини власника або уповноваженого ним органу (особи).

Компенсація громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати провадиться у разі затримки на один і більше календарних місяців виплати доходів.

Під доходами у цьому Законі слід розуміти, у тому числі, і заробітну плату.

Відповідно до ст. 5 ЗУ «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати», ст. 6 Порядку № 159 своєчасно не отриманий з вини громадянина доход компенсації не підлягає.

Таким чином, необхідними умовами для здійснення компенсації є затримка виплати зарплати на один і більше календарні місяці, така затримка у отриманні зарплати повинна бути здійснена не з вини працівника.

● Порядок розрахунку, виплати компенсації

Відповідно до ст. 34 ЗУ «Про оплату праці» компенсація працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку із порушенням строків її виплати провадиться відповідно до індексу зростання цін на споживчі товари і тарифів на послуги у порядку, встановленому чинним законодавством.

Відповідно до ст.ст. 3, 4 ЗУ «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати» сума компенсації обчислюється шляхом множення суми нарахованого, але не виплаченого громадянину доходу за відповідний місяць (після утримання податків і обов'язкових платежів) на індекс інфляції в період не виплати доходу (інфляція місяця, за який виплачується дохід, до уваги не береться).

При цьому, зазначаємо, що виплата громадянам суми компенсації провадиться у тому ж місяці, у якому здійснюється виплата зборгованості за відповідний місяць.

Відповідно до ст. 1 Порядку № 159 дія цього Порядку поширюється на підприємства, установи та організації всіх форм власності і господарювання та застосовується у всіх випадках порушення встановлених термінів виплати грошових доходів, у тому числі з вини власни-

ка або уповноваженого ним органу (особи).

У свою чергу Порядок № 159 визначає, що сума компенсації обчислюється наступним чином: як добуток нарахованого, але не виплаченого грошового доходу за відповідний місяць (після утримання податків і обов'язкових платежів) і приросту індексу споживчих цін (індексу інфляції) у відсотках для визначення суми компенсації, поділений на 100.

Індекс споживчих цін для визначення суми компенсації обчислюється шляхом множення місячних індексів споживчих цін за період не виплати грошового доходу. При цьому індекс споживчих цін у місяці, за який виплачується дохід, до розрахунку не включається. Щомісячні індекси споживчих цін публікуються Держкомстатом.

Компенсація проводиться за рахунок джерел, з яких здійснюються відповідні виплати, а саме:

власних коштів – підприємствами, установами та організаціями, які не фінансуються і не дотуються з бюджету, а також об'єднаннями громадян;

коштів відповідного бюджету – підприємствами, установами та організаціями, що фінансуються чи дотуються з бюджету;

коштів Пенсійного фонду, фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, інших цільових соціальних фондів, а також коштів, що спрямовуються на їх виплату з бюджету.

Зазначимо, що у Порядку № 159 наведено Приклад обчислення суми компенсації громадянам втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати.

У бухгалтерії компенсаційні виплати по оплаті праці включаються до складу витрат на оплату праці на підставі п. 23 П(С)БО 16 «Витрати», та оскільки з 01.01.2015 р. податок на прибуток обчислюється виходячи з бухгалтерського фінрезультату (згідно з П(С)БО або МСФЗ), відкритого на різниці, передбачені П(С)БО України, то сума компенсації включається до податкових витрат.

● Порядок оподаткування компенсації

Відповідно до ст. 2 ЗУ «Про оплату праці» додаткова заробітна включає компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством.

Відповідно до п.п. 2.2.8. Інструкції № 5 до фонду додаткової заробітної плати відносяться компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством, у тому числі, і суми

компенсації працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку з порушенням термінів її виплати.

У свою чергу відповідно до п.п. 14.1.148 ПК України до заробітної плати для цілей розділу IV цього Кодексу відносяться і додаткова заробітна плата, інші компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у зв'язку з відносинами трудового найму згідно із законом.

Таким чином, сума компенсації працівникам втрати частини заробітної плати у зв'язку з порушенням термінів її виплати відносяться до фонду додаткової зарплати, отже підлягає відповідному оподаткуванню.

А саме, така компенсація підлягає оподаткуванню ПДФО у розмірі 18 %, шляхом утримання ПДФО із суми такої компенсації, за її рахунок та сплати ПДФО до бюджету при виплаті компенсації.

Також така компенсація враховується при визначенні граничного розміру доходу, що дає право на податкову соціальну пільгу, при визначенні бази оподаткування ПДФО також підлягає застосуванню податкової соціальної пільги.

У звіті за формою № 1ДФ сума компенсації підлягає зазначенню з ознакою доходу «101».

Згідно з пунктом 161 підрозділу 10 розділу XX ПК України сума компенсації також підлягає оподаткуванню військовим збором у розмірі 1,5% шляхом його утримання із суми такої компенсації та за її рахунок, сплати до бюджету при виплаті компенсації.

Також, відповідно до ст. 7 ЗУ «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» на суму такої компенсації нараховується єдиний внесок.

Розмір єдиного внеску та пропорції його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування, визначений у ст. 8 ЗУ «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», та встановлений у розмірі 22 %, у разі якщо база нараховання єдиного внеску не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід (прибуток), та ставки єдиного внеску.

У звіті з ЄСВ компенсація підлягає зазначенню у складі фонду оплати праці того місяця, в якому нараховуються така компенсація, та зазначенню у таблиці 6 додатка 4 Звіту однієї сумою разом із зарплатою.

Марина КОСТЕНКО, адвокат.

Оголошено конкурс

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області оголошує конкурс з визначення суб'єктів господарювання, які у 2020 році можуть здійснювати реалізацію безхазяйного майна та майна, що переходить у власність держави.

Заяви для участі у конкурсі приймаються ГУ ДПС у Дніпропетровській області за адресою: м. Дніпро, вул. Сімферопольська, 17-а.

Податкова інформує

Засідання комісії відбудеться 20 грудня 2019 року за адресою: м. Дніпро, вул. Сімферопольська, 17-а. Контактний телефон для довідок з питань проведення конкурсу: (056) 370-10-64.

Інформацію про документи, які необхідно подати на розгляд комісії для участі у конкурсі, розміщено на субсайті «Територіальні органи ДПС у Дніпропетровській області» за посиланням dp.tax.gov.ua.

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

Заготівля шипшини

На зиму

На порі, на часі

Коли почати збирання шипшини

Існують кілька рекомендацій, яких слід дотримуватися під час збирання:

Необхідно дочекатися, поки плоди повністю дозріють. Якщо перетримати або поспішити, можна знищити велику кількість корисних речовин.

Краща ознака дозрівання — червоний чи яскраво-помаранчевий колір плодів. На дотик вони мають бути твердими. Якщо стали м'якими — вважайте, перезріли.

Якщо зволікати зі збиранням, то кількість вітаміну С в ягодах істотно знизиться, а це основна корисна речовина. Оптимальний час для збирання не зможе назвати жоден дачник. Потрібно перевіряти стан плодів щодня.

Правила збирання шипшини

Зриваючи ягоди, більшість людей припускаються помилки. Існують кілька правил, про які має пам'ятати кожен:

Погоду обирайте суху, бажано сонячну. Якщо йшли сильні дощі кілька днів і ґрунт вологий, варто трохи почекати. Але потрібно брати до уваги стан ягід, якщо перезріли — краще починайте збирати негайно.

Зривайте тільки тверді ягоди разом із чашолистками і плодоніжками. Їх неважко буде видалити після сушіння, але вони допоможуть правильно зберігати ягоди надалі.

Краще використовувати щільні рукавички, щоб не подряпати руки об шипи.

Якщо на плодах є ушкодження, тріщини чи гниль, їх краще одразу викидати, користі не буде.

Як правильно сушити

Перше, з чого слід почати, це перебрати всі ягоди. Якщо на них є ушкодження, хвороби або їх зовнішній вигляд не подобається — треба викидати без жалю. Погані ягоди можуть тільки зашкодити, і цей момент треба чітко засвоїти.

Природна сушка

Такий вид сушіння є найпопулярнішим, оскільки так у шипшині зберігаються всі корисні речовини. Спочатку необхідно підготувати тверду поверхню і добре провітроване місце, на яке не потрапляють сонячні промені. Шипшину викладаємо тоненьким шаром, можна використовувати фанеру чи картон. Кожні 2-3 дні ягоди необхідно перемішувати, щоб не з'явилася пиль. Термін сушіння — від двох тижнів. Усе залежить від провітрювання приміщення і вологості повітря.

Гаряча сушка

Більш швидкий спосіб сушіння, але він може не зберегти більшість корисних мінералів. У духовку з температурою 40-50 градусів ставимо деко з шипшиною, насипаною тонким шаром. Сам процес триватиме близько 7 годин. Упродовж цього часу необхідно постійно перевертати плоди і стежити, щоб нічого не пригоріло. Потім шипшину потрібно перенести в сухе провітроване місце на кілька днів

Підготувала Анна МЕЛЬНИК.

Для чого так багато і чому саме йодованої? На це та деякі інші питання нашому кореспонденту відповів заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор, член Європейської тиреоїдної асоціації Володимир Паньків.

Кор.: Ви багато уваги приділяєте вивченню та лікуванню хвороб, що виникають внаслідок нестачі йоду в організмі. Чому саме цей хімічний елемент є таким важливим?

В.П.: Назва йод походить від грецького *jodes*, тобто фіолетовий — за кольором випарів. Він вкрай необхідний для нормального росту й розвитку тварин і людей. Йод вважають мікроелементом, адже в організмі людини він присутній у невеликій кількості (15-20 мг), а добова потреба взагалі складає лише 100-150 мкг. Основне біологічне значення йоду полягає в тому, що він входить до складу важливих гормонів щитоподібної залози (так званих тиреоїдних).

му світові надзвичайне значення йодованої солі для профілактики зобу. Зоб і кретинізм були настільки поширені на території цієї північної країни, що її армія комплектувалася найманцями з усієї Європи, а для власних розумово відсталих малолітніх громадян за державний кошт була створена розгалужена мережа спеціальних інтернатів. Державна програма інтенсивної йодної профілактики, основана на популяризації вживання йодованої солі, за кілька десятиліть допомогла суттєво зменшити кількість захворювань. Врешті успіх цієї програми став настільки очевидним, що заклади для розумово відсталих дітей взагалі довелися закрити.

Кор.: Яке значення йоду для мешканців пост чорнобильської України?

В.П.: Вітчизняні та зарубіжні спеціалісти з ендокринології та обміну речовин вже протягом значного часу проводять відповідні дослідження, котрим підтверджене значне збільшення швидкості поширення ендемічного зобу і зменшення споживання йоду населенням. Найбільш дефіцит йоду притаманний тим областям України, які постраждали внаслідок катастрофи на ЧАЕС. Оскільки природа, як відомо, не терпить пустоти, то не-

західних областях чи в зоні відчуження Чорнобильської АЕС, а на всій території країни. Тому хотілося б поради, як громадянам слід дбати про своє здоров'я та зберігати працездатність у періоді між обстеженнями.

Перша й найголовніша порада: завжди пам'ятати, що профілактика йододефіцитних захворювань набагато ефективніша, ніж лікування наслідків йодного дефіциту, тим більше що деякі з них (розумова відсталість, кретинізм) практично незворотні. Незважаючи на велику поширеність, ендемічний зоб належить до тих захворювань, яким можна досить успішно запобігати. Проте це можливо лише за умови, що організм буде отримувати належну порцію йоду (для дорослої людини це 150 мкг на добу) щодня, без вихідних. Індивідуальна йодна профілактика полягає у споживанні продуктів з підвищеним вмістом цього елемента (морська риба, інші морепродукти), а також лікарських препаратів, що забезпечують надходження до організму необхідної кількості йоду. Позбавлені сенсу наївної сподівання, що запаси цього елемента можна поповнити за рахунок звичних овочів, фруктів чи навіть всемогутнього українського сала. Ось вам для порівняння вміст йоду в 100 г різних продуктів:

З'їжте пуд солі - йодованої!

Як тільки організм недоотримує належної кількості йоду, в ньому виникає ланцюжок послідовних пристосувальних процесів, за допомогою яких організм намагається відновити рівновагу. Проте за умови тривалого дефіциту тиреоїдних гормонів захисні реакції слабшають і можливе виникнення захворювань, спричинених нестачею йоду. Одне з них — зоб. Людям давно відома ця хвороба, найперші згадки про зоб відносяться до прадавніх культур Китаю та Індії, Античної Греції та Риму. А перше відоме зображення даної хвороби лікарі виявили на буддійських фресках II-III ст. до н. ч. у Пакистані. Практично на всіх образах, створених стародавніми художниками, майстрами іконопису, видно добре виражений зоб. На італійських зображеннях Мадонни він так часто спостерігається, що його навіть вважали середньовічним атрибутом жіночої краси. Проте про яку красу може йти мова, коли фатальним наслідком дефіциту йоду є народження розумово неповноцінних дітей?

Мабуть, колись наша планета мала достатні і рівномірні розподілені запаси йоду. Але під час останнього льодовикового періоду, коли талими водами йод вимивався у моря та глибші, ніж родючий, шари землі, створився певний дефіцит даного елемента. Особливо бідні на нього північні місцевості. До речі, наші українські землі, особливо на Заході, також небагаті на йод.

Кор.: Коли стало зрозуміло, що захворювання на зоб є наслідком йодного дефіциту?

В.П.: Ще в глибоку давнину з метою лікування зобу використовували морську водорість та витяжку зі щитоподібної залози тварин. Однак гіпотези про взаємозв'язок між йодом та зобом не сприймалися серйозно аж до 1896 року, коли Бауманн відкрив наявність йоду в тканині щитоподібної залози. З того часу при лікуванні зобу стали вже офіційно використовувати йод. Не обійшлося без випадків передозування, але в цілому лікарі відзначили просто вражаючий лікувальний і профілактичний ефект йоду. Швейцарські медики довели всьо-

Здоровенькі були!

стача даного елемента негайно була компенсована радіоактивним йодом, який знайшов собі притулок у щитоподібних залозах значної кількості і дорослого населення, і, особливо, дітей. Таке порушення природного балансу обумовлює підвищений ризик розвитку онкологічних захворювань.

Кор.: Чи проводяться в Україні спеціальні заходи з метою запобігання йододефіцитним захворюванням?

В.П.: Правду кажучи, сьогодні пишати нам не доводиться. У нелегкі повоєнні роки наша держава не була багатшою, ніж зараз, проте для вивчення проблеми зобу копоти знаходили. В областях створювалися протизобні диспансери, здійснювалася масова йодна профілактика. Завдяки цим заходам було досягнуто значних успіхів. У деяких районах ендемічний зоб і кретинізм були повністю ліквідовані як масові захворювання. Однак останнім часом проблема йододефіцитних захворювань значно загострилася. Це пов'язано як з ліквідацією колишньої системи їх профілактики, котра ґрунтувалася на масовому використанні йодованої солі, так і з помітним зменшенням у раціоні населення частки продуктів, відносно багатих йодом, — наприклад морепродуктів.

Кор.: Що порадите нашим читачам?

В.П.: Я сподіваюся, що читачі вашого видання хоча б раз на рік проходять обов'язкове медичне обстеження, проте йодний дефіцит в Україні спостерігається щодня, і вже не тільки в традиційних ендемічних

• Рибна пікша	416 мкг
• Лосось	260 мкг
• Креветки	190 мкг
• Тріска	120 мкг
• Яйця курячі	9,7 мкг
• Хліб життій	8,5 мкг
• Редис	8,0 мкг
• Молоко	3,7 мкг
• Свинина (в т. ч. й сало)	3,0 мкг
• Телятина	2,8 мкг

Проаналізувавши наведений список, ви зрозумієте, що вживати щодня морепродукти може не кожний українець, а решта продуктів для профілактики зобу малоефективні. Тож залишається скористатися порадою, котра стала заголовком цієї публікації. Фахівці в своїх рекомендаціях одноставні: вживання кухонної йодованої солі вважається базовим, найдешевшим і найуніверсальнішим способом профілактики. Рекламовані в засобах масової інформації харчові добавки з йодом набагато дорожчі, проте менш ефективні, ніж така сіль.

Необхідно застерегти: для профілактики зобу категорично забороняється пити спиртний розчин йоду, бо в такому випадку передозування неминуче, а з ним і небажани наслідки.

Насамкінець традиційна порада фахівця: не бійтеся і не лікуйтеся відвідувати лікарів, в тому числі ендокринологів. Вони завжди готові вам допомогти.

/Записав Володимир ЯРОШЕНКО.

Обласна щотижнева газета «ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф. 109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail: farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 16
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 1983941. Тираж 10655.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
© Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
Оформлення передплати та доставку газети здійснює Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

Продаж дров як бізнес

З чого почати організацію власного бізнесу на продажі дров? Перш за все необхідно розібратися з тонкощами його ведення. Деревина користується величезним попитом у населення, оскільки вона потрібна для спалювання в камінах, печах і твердопаливних котлах. Дрова застосовуються для отримання теплової енергії. Порівняно з іншими видами палива, вони набагато дешевші і можуть зберігатися дуже тривалий термін, не втрачаючи своїх фізичних характеристик. Це дає можливість підприємцям заготовлювати дрова в літню пору, щоб заробити взимку на їх продажі.

Не втратила актуальності ця тенденція і до цього дня. Як показує практика, максимальний дохід можна отримати, якщо займатися повним циклом заготівлі дров. Він включає в себе:

- закупівлю лісу;
- розпилювання колод;
- рубку заготовок;
- зберігання та реалізацію готових дров.

Підприємцям-початківцям рекомендується заздалегідь продумати, як вести бізнес. Відразу варто відзначити, що для досягнення успіху в цій ніші слід, займатися просуванням компанії, пошуком покупців і організаційними питаннями. Також рекомендується найняти робітників, які будуть займатися розпилюванням і заготівлею дров. Якщо виконувати ці обов'язки самостійно, про високий прибуток можна навіть не думати, оскільки одній людині впоратися з такою важкою задачею не під силу.

Незважаючи на те, що бізнес на дровах є сезонним, така діяльність дозволяє буквально зробити гроші з повітря, не маючи власного заготівельного цеху. Це в першу чергу пов'язано з тим, що в теплу пору року багато людей запасуються природним паливом на зиму, а з настанням холодів попит на нього багаторазово збільшується.

Реєстрація бізнесу

Бізнесменам необхідно зареєструвати власне підприємство, щоб займатися заготівлею та продажем дров. Для цього слід звернутися до відділення податкової служби за місцем проживання і подати туди документи (якщо буде потрібно, у фахівців можна дізнатися, як правильно розрахувати податок на землю).

Якщо розмір початкових інвестицій мінімальний і не планується відкриття великої організації, оптимальним варіантом стане оформлення приватного підприємництва. Велику фірму краще реєструвати в якості ТОВ. Бізнесменам, які оформляють ПП, не доведеться зазнавати труднощів зі задачею великої кількості податкових звітностей. Відкрити товариство з обмеженою відповідальністю значно складніше, оскільки від співзасновників потрібно подати до податкових органів Статут підприємства, відомості про керівників і докази наявності капіталу.

Важливо: багато людей вже оцінили перспективи повного циклу заготовки і продажу дров. Якщо новачок хоче впровадити його в свою діяльність, він зобов'язаний отримати в лі-

совому господарстві дозвіл на виручку лісу. Як відкрити бізнес по заготівлі та продажу дров

Пошук приміщень

Щоб приступити до роботи, необхідно знайти відповідне приміщення для зберігання запасу дров. Його розміри багато в чому будуть залежати від масштабу підприємства. Для цих цілей підійдуть складські площі або ангари, які можна орендувати за доступною ціною, якщо вони розташовані на околиці міста або в промисловому районі.

Крім цього, підприємці мають можливість організувати бізнес на присадибній ділянці чи дачі, пристосовавши під сховище просторий сарай або господарську споруду. Загальною вимогою до всіх складських приміщень є відсутність в них вологи, оскільки дрова повинні бути сухими, в іншому випадку виникнуть складності з їх реалізацією.

Бажано мати просторий майданчик біля споруди, де буде зберігатися запас деревини. Це необхідно для того, щоб довгі заготовки легко поміщалися на вулиці. Рекомендується зробити навіс, щоб уникнути попадання на дрова атмосферних опадів. До того ж з відкритого простору їх легше завантажувати для відправки замовнику.

Якщо підприємець замислюється над організацією бізнесу, заготівлі і продаж дров буде одним з оптимальних варіантів. Для роботи компанії буде потрібно придбати спеціальне обладнання для розпилю і рубки деревини. Приблизний перелік оснащення може виглядати наступним чином:

- окуляри захисні;
- рукавиці;
- сокири;
- пили (ручні і бензинові);
- ломи;
- мотузки;
- страхувальні пояси;
- каска.

Заготівля дров тісно пов'язана з їх рубкою, тому потрібно придбати спеціальні клини і механічний древокол. Загальна вартість покупки устаткування варіюється в межах 15 тис. гривень.

Порада: головним інструментом при заготівлі дров є бензопила. Вона дозволяє виконувати великий обсяг робіт і пристойно зберігати час. Не варто економити на покупці такого обладнання, оскільки неякісне оснащення досить швидко виходить з ладу і призводить до простою робочого процесу. Краще купувати професійний інструмент зарубіжних і вітчизняних виробників відомих марок.

Залучення персоналу

Найчастіше на підприємствах із заготівлі дров, розташованих далеко від міста, працюють люди, які проживають неподалік, або приїжджі. Скільки людей потрібно для організації виробничого процесу? На невеликому підприємстві всю роботу можуть виконувати 4-6 співробітників. Двох необхідно закріпити за розпилюванням заготовок. Ще 2 працівники потрібні для колки дров. Варто також взяти двох людей, які будуть виконувати фасовку, укладання і навантаження готового матеріалу.

Зазвичай дрова фасують в мішки-сітки або укладають на піддонах

Чи можуть дрова приносити стабільний дохід? Ні для кого не секрет, що вартість різного палива сьогодні стає дедалі більше, тому багато людей стали активно використовувати печі. До того ж більшість будинків приватного сектора опалюється за допомогою деревини. Жителі населених пунктів часто встановлюють в своїх оселях каміни, які служать не тільки модним предметом інтер'єру, але і додатковим джерелом тепла. Крім цього, використання дров дозволяє істотно економити на оплаті за газ. Також вони широко використовуються для розпалювання бань і обігріву теплиць в зимову пору. Все це свідчить про те, що бізнес на дровах є перспективним напрямком діяльності. Організувати власну справу буквально з нуля, не маючи великого стартового капіталу, може практично кожна людина, до того ж конкуренція в цій ніші мінімальна.

для подальшого транспортування. Що стосується оплати їх праці, то загальна сума щомісячних витрат складе 30 тис. гривень на 6 осіб персоналу. Для ведення фінансового обліку компанії та нарахування зарплати співробітникам потрібен бухгалтер (при потребі такий фахівець може перевірити податки і борги підприємства). Його послуги можна передати на аутсорсинг, що дозволить скоротити витрати. Вони обійдуться приблизно в 2 тис. гривень.

Проведення рекламної кампанії Підприємству по заготівлі дров вкрай важливо правильно організувати маркетинг і визначитися з каналами збуту продукції, оскільки від цього залежить стабільність роботи і розмір прибутку. Для початку необхідно подати оголошення на телебачення і радіоканали. Також варто подбати про рекламу в друкованій пресі. Велика кількість потенційних покупців щодня переглядає інформацію в Інтернеті. З цієї причини слід скористатися контекстною рекламою для продажу дров і помістити пропозиції на дошках оголошень.

Проблем з реалізацією дров не повинно виникнути в процесі роботи. Їх великими партіями набувають компанії-перекупники. Крім того, дрова за високою ціною купують звичайні споживачі. Люди заготовляють запаси дров на зиму у великих кількостях і беруть їх для себе оптом. Не завадить запропонувати свою продукцію виробничим організаціям, які використовують дрова для опалення промислових печей. Для цього потрібно встановити хорошу оптову ціну і взяти на себе зобов'язання з доставки товару. Вартість проведення рекламної кампанії буде варіюватися в межах 10 тис. гривень щомісячно.

Фінансовий план

Розберемо приклад складання фінансового плану для підприємства із заготівлі та продажу дров. Він являє собою розрахунки, що дозволяють визначити обсяг капітальних інвестицій для відкриття компанії, щомісячні витрати і потенційний прибуток.

Щоб відкрити підприємство, будуть потрібні наступні витрати:

- Реєстрація бізнесу (як ТОВ) – 5 тис. гривень.
- Оренда складського приміщення (на 1 рік) – 120 тис. гривень.
- Закупівля обладнання – 10 тис. гривень.
- Транспортні витрати – 10 тис. гривень.
- Витратні матеріали (мішки, піддони) – 20 тис. гривень.
- Покупка першої партії заготовок – 25 тис. гривень.
- Разом – стартові вкладення скла-

дуть 195 тис. гривень. Цю суму можна скоротити, якщо орендувати складські приміщення на менший термін і в подальшому по мірі надходження прибутку продовжувати його. Тепер розрахуємо щомісячні витрати компанії:

- рекламна кампанія – 10 тис. грн;
- зарплата персоналу – 32 тис. грн;
- податки – 5 тис. грн;
- комунальні платежі – 5 тис. грн;
- додаткові витрати – 10 тис. грн.

Таким чином, обов'язкові витрати складуть 62 тис. гривень. Ми не включили в розрахунки щомісячні витрати на покупку деревини, оскільки її кількість слід визначати, виходячи з обороту підприємства. Подібні витрати можуть починатися від 25 тис. гривень.

Де брати деревину для продажу дров? Що стосується можливих доходів підприємства, то їх нескладно підрахувати, використовуючи деякі дані. Так, середня вартість одного кубометра дров варіюється в межах 700 гривень. За 1 робочу зміну їх можна виробляти 24 м³, що в грошовому еквіваленті дорівнює 16,8 тис. гривень. За місяць (з урахуванням двох вихідних) можна продати готової продукції на 352 тис. З цієї суми віднімаємо закупівельну вартість деревини і обов'язкові щомісячні платежі, в результаті отримуємо чистий прибуток.

Де брати деревину для дров?

Щоб організувати продаж дров, необхідно знайти постачальників сировини. Основними джерелами її отримання є пилорами, меблеві фабрики і лісопилки.

Важливо: підприємцям не завадить знати, які існують категорії дров, щоб можна було запропонувати клієнтам продукт за запитом. Дрова користуються популярністю у жителів селищ і сіл. Вони коштують недорого і призначені для самостійної рубки. Як правило, така продукція після доставки на склад відразу реалізується без попередньої обробки. Колоті дрова є найбільш цінним товаром, оскільки мають великий споживчий попит і приносять максимальний дохід власнику бізнесу. Зазвичай кілка матеріалу, фасовка здійснюється поблизу складу підприємства. Крім цього, існують брендзовані дрова. Така деревина представляє собою продукт екстра-класу, який дуже затребуваний серед власників заміських котеджів і особняків.

Крім покупки лісу на спеціалізованих підприємствах, бізнесмен може організувати обпилювання дерев. У цьому випадку дохід буде надходити від надання комунальних послуг, до того ж за деревину платити не доведеться.

Чи можна продавати обрізки і тріски?

Обрізки та тріски є ходовим товаром, оскільки їх вартість невелика. Відходи лісопилки швидко згорають і дають велику кількість теплової енергії. Зазвичай їх купують для розпалювання печей і камінів. До того ж тріски є екологічно чистим матеріалом, який не шкідливий при спалюванні для людини.

Основний постачальник цього продукту – лісопилки. Якщо грошей для розвитку бізнесу на дровах недостатньо, можна почати свою діяльність на перепродажу деревних обрізків і трісок, оскільки така продукція завжди затребувана. Розрахуємо приблизний дохід від їх продажу. Якщо придбати цілу вантажівку деревних відходів за ціною дві тис. гривень, її обсяг можна розподілити по мішках. Їх кількість виявиться в межах 190 шт. Вартість одного мішка складає в середньому 100 гривень. Таким чином, виручка від продажу цього обсягу дорівнює 19000 гривень. Із суми потрібно відняти транспортні витрати і витрати на покупку мішків, в результаті вийде близько 15 тис. гривень чистого прибутку. Вигода від продажу деревних відходів очевидна.

Розкриємо кілька секретів цього бізнесу. Тверді деревні породи коштують дорого, оскільки виділяють велику кількість тепла і горять значно довше. Вартість сухих заготовок на ринку набагато вища заготовлених виробів. Невеликі підприємства, які займаються роздрібним продажем дров, є постійними покупцями заготівельників. Для них слід призначити невеликі знижки, що дозволить співпрацювати тривалий час і отримувати стабільний зарібок. Рекомендується також робити велике фасування дров. Це дасть можливість отримувати максимальний зарібок, так як вони коштують дорожче. В обов'язковому порядку потрібно перевіряти кожен партію лісозаготівлі, щоб уникнути можливих неприємностей з подальшою реалізацією.

Підбиваючи підсумки, відзначимо, що бізнес на заготівлі та продажу дров має гарну перспективу, не боїться конкуренції, до того ж така продукція завжди буде користуватися великим купівельним попитом. Але не варто забувати про те, що реалізація деревини все ж є сезонною діяльністю, тому, коли підприємство вийде на стабільний дохід, можна задуматися над його масштабуванням (наприклад, відкрити власну лісопилку, що дозволить багаторазово збільшити прибуток).

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, 41, оф.109

Дзвоніть:
(056) 786-02-21,
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити «Фермер Придніпров'я» до кінця року можна у будь-якому поштовому відділенні області до 25 числа кожного місяця. Передплатний індекс 60092.